

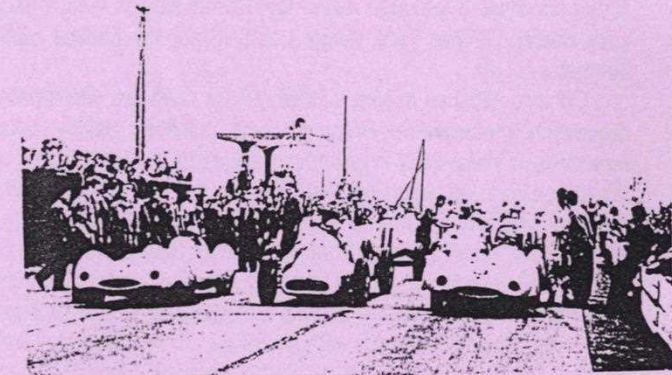

R 2025 70 let

MASARYKOVA OKRUHU

1950 - 1964

MOTOCYKLY NASTUPUJÍ

1951	František Bartoš	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	250 ccm	109,8
	Ladislav Kost	CS	Norton	Velká cena ČSR	350 ccm	110,1
	Antonín Vítvar	CS	Norton	Velká cena ČSR	500 ccm	120,7

1952	Bernard Petruschke	DDR	IFA EB	Velká cena ČSR	125 ccm	96,5
	František Bartoš	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	250 ccm	107,8
	František Bartoš	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	350 ccm	115,8
	Antonín Vítvar	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	500 ccm	122,2

1954	František Bartoš	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	125 ccm	107,1
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	250 ccm	115,4
	Leonhard Fassl	A	AJS	Velká cena ČSR	350 ccm	117,6
	Gustav Havel	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	500 ccm	127,3

1955	Václav Parus	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	125 ccm	104,1
	Horst Kassner	D	NSU SM	Velká cena ČSR	250 ccm	126,6
	Hans Baltisberger	D	NSU SM	Velká cena ČSR	350 ccm	123,8
	Keith Campbell	AUS	Norton	Velká cena ČSR	500 ccm	131,5

1956	František Bartoš	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	125 ccm	112,7
	Horst Kassner	D	NSU SM	Velká cena ČSR	250 ccm	117,7
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	350 ccm	129,2
	Gerold Klínger	A	BMW RS	Velká cena ČSR	500 ccm	133,3

1957	Ernst Degner	DDR	MZ RE	Velká cena ČSR	125 ccm	117,1
	Hans Hallmeier	D	NSU MS	Velká cena ČSR	250 ccm	127,1
	Hans Hallmeier	D	NSU MS	Velká cena ČSR	350 ccm	126,1
	Gerold Klínger	A	BMW RS	Velká cena ČSR	500 ccm	135,8

1958	Ernst Degner	DDR	MZ RE	Velká cena ČSR	125 ccm	116,3
	František Bartoš	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	250 ccm	126,2
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	350 ccm	131,9
	Dickie Dale	GB	BMW RS	Velká cena ČSR	500 ccm	138,7

1959	Ernst Degner	DDR	MZ RE	Velká cena ČSR	125 ccm	119,2
	František Srna	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSR	250 ccm	127,2
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	350 ccm	137,4
	Eric Hinton	AUS	Norton	Velká cena ČSR	500 ccm	141,8

1960	Ernst Degner	DDR	MZ RE	Velká cena ČSR	125 ccm	124,5
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	250 ccm	133,6
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	350 ccm	139,2
	Gary Hocking	RH	MV Augusta	Velká cena ČSR	500 ccm	142,2

1961	Jim Redman	RH	Honda	Velká cena ČSSR	125 ccm	123,8
	Jim Redman	RH	Honda	Velká cena ČSSR	250 ccm	139,6
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSSR	350 ccm	141,5
	Franz Thalhammer	A	Norton	Velká cena ČSSR	500 ccm	142,7

1962	László Szabó	H	MZ RE	Velká cena ČSSR	125 ccm	126,1
	Stanislav Malina	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSSR	250 ccm	136,6
	Jim Redman	RH	Honda	Velká cena ČSSR	250 ccm	138,2
	František Štátný	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSSR	500 ccm	143,8
1963	Luigi Taveri	CH	Honda	Velká cena ČSSR	125 ccm	126,5
	Stanislav Malina	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSSR	250 ccm	138,7
	Gustav Havel	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSSR	350 ccm	142,8
	Gustav Havel	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSSR	500 ccm	144,2

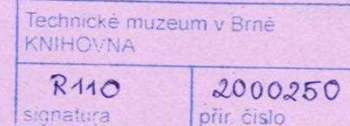
1964	Luigi Taveri	CH	Honda	Velká cena ČSSR	125 ccm	122,6
	Heinz Rosner	DDR	MZ RE	Velká cena ČSSR	250 ccm	134,1
	Stanislav Malina	CS	ČZ OHC	Velká cena ČSSR	350 ccm	136,7

3. Sajdkáry

1958	L. Špak	CS				
	L. Podskalský	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	750 ccm	93,1
	F. Camathias	CH				
	H. Kassner	D	BMW RS	Velká cena ČSR	500 ccm	113,1

1959	L. Štajner	CS				
	Z. Lukšik	CS	Jawa OHC	Velká cena ČSR	750 ccm	105,6
	F. Camathias	CH				
	J. Cecco	CH	BMW RS	Velká cena ČSR	500 ccm	125,6

1960	F. Camathias	CH				
	R. Föll	CH	BMW RS	Velká cena ČSR	500 ccm	127,0

- Vydalo Technické muzeum v Brně k výstavě 70 let Masarykova okruhu, pořádané ve dnech 2. - 8. 6. a 26. 6. - 31. 8. 2000 v Křížové chodbě Nové radnice v Brně a ve dnech 10. - 15. 6. 2000 na výstavě AUTOTEC v pavilonu D brněnského výstaviště.
- Použité materiály: Archiv AMK Automotodrom Brno - Masarykův okruh, archiv Technického muzea v Brně, soukromý archiv Zdeňka Zaviěla.
- Publikace: Vladimír Havránek, Zlaté jubileum brněnského okruhu Velké ceny ČSSR (vydala Velká cena ČSSR 1980), Milan Olšanský, Prvních osm (vydalo nakl. AGM-Gomola v Brně, 1995), Automotodrom Brno-Masarykův okruh - Česká republika (vydal Automotodrom Brno a.s., Jiří Wohlmut, Kniha motocyklových závodů a soutěží (vydala Grada Publishing s.r.o. 1998).
- Rukopis MUDr. Karla Slámy Zlatá léta Masarykova okruhu.
- Zpracoval: PhDr. Jiří Svoboda

70 let MASARYKOVA OKRUHU 1950 - 1964 MOTOCYKLY NASTUPUJÍ

Rokem 1949, kdy na Masarykově okruhu startovaly poprvé a naposled vozy formule 1, skončila v Brně slavná éra automobilů. Skončila násilně, neboť tehdejší režim tomuto světovému podniku nepřál. Na brněnské trati, která již nesměla nést jméno našeho prvního prezidenta, se sice automobilové závody pořádaly, byly však nadlouho uzavřeny pro jezdce s rodištěm na západ od našich hranic. Automobilové závody nesly název Velká cena Brna a konaly se společně při motocyklových "Závodech Družby národů o Velkou cenu ČSR" v letech 1950, 1952, 1954, 1962, 1963 a 1964. Svoji premiéru si při nich odbyly např. naše vozy Tatraplan Sport, Škoda Sport, první český monopost Tatra 607 i privátně konstruovaný vůz Magda jezdce Jaroslava Vlčka. Zvláštní postavení v tomto období zaujímá "I. Cena vytrvalosti" - dvanáctihodinový závod uskutečněný v roce 1950. Návrh automobilů na široké mezinárodní úrovni zažila brněnská trať až v letech 1962 a 1964, kdy zde byl uspořádán závod formule Junior a formule 3, při nichž mohli návštěvníci závodů vidět v akci vozy značek Cooper Ford, Junior Lotus, Brabham, Melkus SEG Lehmann či Lola.

Od roku 1950 se ovšem v Brně otevírá nová éra, která patří především motocyklům. Přes skromné začátky získaly také motocyklové Velké ceny brzy ohlas mezi jezdci zvučných jmen, a tak nejspíše od poloviny padesátých let mohli motorističtí fanoušci sledovat v Brně závody s visáčkou špičkové kvality. Baltisberger, Hocking, Dale, bratři Hintonové, Degner, Redman či Villa, to byly osobnosti, jejichž souboje s našimi jezdci přiváděly pravidelně do varu statisíce diváků. Pamětníkům těchto soubojů se dodnes rozechvívá srdce při vzpomínce na borce, jakými byli Šťastný, Havel, Bartoš, Parus, Koštiř, Malina, Srna, Helikar, Slaviček, Čada, Boček a další.

Nejrychlejším mužem prvního závodu motocyklů byl Antonín Vitvar na Nortonu, který svoje prvenství zopakoval i v následujících dvou ročnicích (potřetí již na Jawě) a dosáhl tak čistého hattricku. Padesátá letá patřila dunivým zvukům Nortonů, soubojům značek BMW, AJS, NSU i východoněmeckých MZ, pro českého diváka však především Čezetám a Jawám. Ještě dnes si pamětník s nostalgií vybaví poutač v prostoru starého depotu, který hlásal, že Jawa je značka, která udává tón. Skvělých úspěchů na ni dosáhl fenomenální František Šťastný, jehož osm brněnských vítězství a bezpočet nádherných soubojů rozjásalo statisíce fanoušků. Ti chodili na svého Frantu a toužebně

očekávali okamžik, kdy se před nimi objeví charakteristická přilba s trikolórou - a za říditky velký bojovník. I přes četné nabídky zahraničních firem zůstal Šťastný věrný značce Jawa, kterou skutečně proslavil. Pohled do výsledkových listin hovoří o dalších skvělých úspěších našich borců, jakými byli např. Bartoš, Parus, Srna a Malina na Čezetách či Havel na Jawě. Tuto dobu motocyklových závodů v Brně bychom však bez rozpaků mohli nazvat érou Františka Šťastného.

Rok 1958 byl premiérovým pro závody sajdkárů, které se v Brně těšily vždy velké oblibě. Za jejich říditky mohli fanoušci obdivovat takové borce, jakými byli Camathias, Scheidegger, Strube, Drion, Ritter a další. Bohužel hned premiérový ročník se stal osudným pro francouzsko - německý pár Jacques Drion - Inge Stollová, který nepřežil havárii v úseku mezi Žebětínem a Kohoutovicemi, když atakovali na první místo v závěru závodu. Takový smutek zažívalo Brno i o dva roky dříve, když v kohoutovických zatáčkách skončila svůj život jedna z hvězd motocyklového světa, Němec Hans Baltisberger. Dodnes se u pomníčku v místě jeho havárie objevují květiny. Tak krutou daň si motoristický sport vybral již mnohokrát, aniž by svým zasvěcením dopřál věnovat se své lásce do pozdního věku. K těm šťastným, kterým je to dopřáno, patří určitě náš Václav Parus, který v Brně slavil svůj triumf už v roce 1955 a který se dodnes jako aktivní jezdec zúčastňuje závodů veteránů.

Začátek šedesátých let znamenal i v Brně úspěšný nástup značky MV Augusta, na níž v roce 1960 zvítězil v půllitrech Rhodésan Gary Hocking, a Honda, která v roce 1961 přinesla v Brně první vítězství Hockingovu krajanovi Jimu Redmanovi ve třídě 125 ccm. Pro zlatý věnec s ní Redman dojel v Brně ještě třikrát, i když ve vyšších kubaturách. Jasný zvuk tohoto stroje jakoby předznamenával věci budoucí.

Motocyklové Velké ceny vrátily Brnu respekt motoristického světa. Vynikající konkurence špičkových jezdců, dokonalá organizace závodů, nadšená divácká kulisa a atmosféra na přírodních tribunách podél celé trati, na něž se chodilo již v sobotu večer před závodem, to vše učinilo z Brna závod skvělé úrovně. Závod, na který se jeho aktéři vždy netrpělivě těšili. Bylo jen otázkou času, kdy Brnu bude přidělen statut mistrovství světa. Zásadní krok k tomu učinili brněnští pořadatelé v roce 1964, když přebudováním tratě a vynecháním průjezdu obcí Žebětín zkrátili okruh na 13,9 km.

Z galerie vítězů

Výsledky jsou uváděny v tomto pořadí: jméno, stát, stroj, závod, třída, průměrná rychlost.

1. Automobily

1950

Václav Hovorka	CS	Maserati	Velká cena ČSR	108,20
František Sutnar	CS	Aero Minor	Cena města Brna (do 750 ccm)	91,67
Bohuslav Netušil	CS	Škoda Sport	Cena města Brna (do 1 100ccm)	98,79
L. Čemohorský	CS	Škoda Sport	Cena města Brna (do 1 500 ccm)	92,62
Zdeněk Sojka	CS	BMW	Cena města Brna (do 2000 ccm)	102,98
Zdeněk Treybal	CS	Bristol	Cena vytrvalosti koef.	1,286
Jaroslav Pavelka				
Zdeněk Sojka	CS	Tatraplan Sport	Cena vytrvalosti	99,46

1952

Jaroslav Pavelka	CS	Tatra Monopost	Závod družby národů	123,09
František Štyler	CS	Minor Margab	Závod družby národů (do 750ccm)	101,55
Jaroslav Vlček	CS	Magda Spec.	Závod družby národů (do 1 100ccm)	108,70
Karel Chovanec	CS	Tatraplan Sport	Závod družby národů (do 2000ccm)	109,96

1954

Jaroslav Pavelka	CS	Tatra Monopost	Závod družby národů	122,75
František Kameš	CS	Minor spec.	Závod družby národů (do 750ccm)	103,18
Václav Bobek	CS	Škoda 1 200	Závod družby národů (do 1200ccm)	112,02
1962				
Kurt Ahrens Jr.	D	Cooper	Mezinár. závod vozů formule Junior	146,60

1963

Curd Barry	A	Cooper Ford	Mezinár. záv. vozů formule Junior	145,21
Curd Barry	A	Porsche GT	Mezinár. záv. cest. vozů	114,02
Oldřich Horskák	CS	Škoda MB	Mezinár. záv. cest. vozů (do 1150ccm)	106,80

1964

J. Byczkowski	DDR	Wartburg Melkus	Mistrovství soc. států F3	127,61
Leo Mattila	SF	Lotus	Mezinárodní záv. vozů F3	126,34

2. Motocykly

1950

František Vejvoda	CS	JAWA	Velká cena ČSR	250 ccm	93,6
Antonín Vitvar	CS	Norton	Velká cena ČSR	350 ccm	101,3
Antonín Vitvar	CS	Norton	Velká cena ČSR	500 ccm	104,3